

ՆԱԽԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ
ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ
ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ

ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

ԹԵՄԱ՝ Զարգացնող առարկայական միջավայրի ստեղծումը
մանկապարտեզում որպես նախադպրոցական տարիքի
երեխաների էկոլոգիական դաստիարակության պայման

Վերապատրաստվող՝ Արաքսյա Հայրապետյան

Արտաշատ համայնքի Մխչյան գյուղի մանկապարտեզ

Վերապատրաստող՝ մ.գ.թ. Մարիաննա Ավագյան

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ներածություն.....	3
Զարգացնող առարկայական միջավայրի դերը մանկապարտեզում՝ որպես Էկոլոգիական դաստիարակության պայման.....	5
Զարգացնող առարկայական միջավայրի դերը նախադպրոցական տարիքի երեխաների բնության մասին գիտելիքների ձևավորման գործում.....	10
Եզրակացություն.....	16
Գրականության ցանկ.....	17

Ներածություն

Թեմայի արդիականություն. Ներկա փուլում բնության և մարդու ավանդական փոխազդեցության հարցերը համաշխարհային նշանակություն ունեն: Սպասվող էկոլոգիական աղետի համատեքստում մեծ նշանակություն ունի էկոլոգիական կրթությունը հատկապես երեխաների շրջանում: Եթե մարդիկ մոտ ապագայում չսովորեն հոգ տանել բնության մասին, ապա իրենք իրենց կկործանեն: Եվ որպեսզի դա տեղի չունենա, պետք է մշակել էկոլոգիական մշակույթ և պատասխանատվություն: Իսկ բնապահպանական կրթությունը պետք է սկսել նախադպրոցական տարիքից, քանի որ հենց այս ընթացքում է, որ ստացած գիտելիքները հետագայում կարող են վերածվել ամուր համոզմունքների: Բնապահպանական գիտակցության ձևավորումը ժամանակակից մանկապարտեզի կարևորագույն խնդիրն է: Այս դեպքում նախադպրոցական տարիքի երեխաների կրթության միջոցը շրջապատող օբյեկտիվ աշխարհն է: Այդ իսկ պատճառով մանկապարտեզում բնապահպանական կրթության համակարգի ներդրման կարևոր պայմաններից մեկը շրջակա միջավայրի ճիշտ կազմակերպումն է: Հիմնական նպատակն է պայմաններ ստեղծել երեխայի մեջ էկոլոգիական մշակույթի տարրերի և էկոլոգիապես գրագետ վարքագծի ձևավորման: Այնուամենայնիվ, մանկապարտեզի պրակտիկայում մանկավարժները հաճախ չեն հասկանում բնապահպանական կրթության գործընթացի կազմակերպման համար առարկայական միջավայր ստեղծելու կարևորությունը: Այս առումով հատկապես արդիական է հետազոտության թեման:

Հետազոտության նպատակն է ուսումնասիրել զարգացող առարկայական միջավայրի ստեղծման գիտական, տեսական և գործնական մոտեցումները՝ որպես նախադպրոցական տարիքի երեխաների բնության մասին գիտելիքների ձևավորման միջոց:

Հետազոտության խնդիրներն են՝

1. Դիտարկել մանկապարտեզում առարկայական միջավայր կառուցելու տեսական հիմքերը:

2. Դիտարկել նախադպրոցական տարիքի երեխաների զարգացող առարկայական միջավայրի կազմակերպման հիմնական սկզբունքներն ու մեթոդները:

1. Զարգացնող առարկայական միջավայրի դերը մանկապարտեզում՝ որպես էկոլոգիական դաստիարակության պայման

Մանկապարտեզը հանդիսանում է նախադպրոցական տարիքի երեխայի զարգացման կարևորագույն պայմանն: Զարգացման էֆեկտն այստեղ օժտված է մի շարք օբյեկտներով, որոնցում «ներառված են բազմաթիվ սերունդների փորձը, գիտելիքները, ճաշակները, կարողությունները և կարիքները» (Ա.Ս. Վիգոտսկի): Օբյեկտների օգնությամբ, ըստ Ա.Ս. Վիգոտսկու, երեխան ճանաչում է իրեն, իր անհատականությունը, իր կյանքը գտնում է մշակութային առարկաների մեջ, ինչպես նաև մարդկանց հետ փոխազդեցության ձևով:

Շրջակա միջավայրի կրթական ներուժը բազմաշերտ է՝ սրանք են երեխայի կյանքի պայմանները (Վ. Ս. Բիբլեր). հիմնական արժեքների նկատմամբ վերաբերմունքի ձևավորում, սոցիալական փորձի յուրացում, կենսական որակների զարգացում (Լ. Պ. Բուևա, Ն. Վ. Գուսևա):

Վերջին ուսումնասիրությունները հստակ ցույց են տվել, որ երեխայի համար առանձնահատուկ նշանակություն ունի կյանքի սոցիալական պայմանները, որոնք բաղկացած են հաղորդակցությունից, ուսուցման խաղերից, միջավայրի ազդեցության զարգացումից, այն ամենը, ինչ համարվում է կրթության մշակույթ: Միննույն ժամանակ, ժամանակակից ինտերիերը և ինտերիերի ձևավորումը՝ սարքավորումներ, կահույք, խաղալիքներ, երեխաների համար նախատեսված պարագաներ, համարվում են առարկայական միջավայրի անհրաժեշտ բաղադրիչներ:

Շրջակա միջավայրը՝ որպես բազմաբաղադրիչ երևույթ, ուսումնասիրության առարկա է փիլիսոփաների, մանկավարժների, հոգեբանների, էկոլոգների և այլ մասնագետների համար:

Նախադպրոցական կրթության ոլորտի վերաբերյալ առավել հաճախ օգտագործվում է «զարգացնող միջավայր» տերմինը: Իսկ շրջակա միջավայրը իրենից ենթադրում է

երեխայի գործունեության ապահովման սոցիալական և օբյեկտիվ միջոցների միասնություն:

Շրջակա միջավայրը ընկալվում է նաև որպես առարկայական միջավայրերի համակարգ, որը հագեցած է խաղերով, խաղալիքներով, ձեռնարկներով, սարքավորումներով և երեխաների անկախ ստեղծագործական գործունեության կազմակերպման նյութերով: Այն նաև երեխայի գործունեության նյութական օբյեկտների համակարգ է, որը ֆունկցիոնալ կերպով մոդելավորում է նրա հոգևոր և ֆիզիկական զարգացման բովանդակությունը:

Ներկա փուլում առարկայական զարգացնող միջավայր նախագծելիս անհրաժեշտ է հաշվի առնել կրթական չափորոշչի պահանջները, որոնց համաձայն զարգացնող առարկայական միջավայրը ներկայացված է որպես կրթական միջավայրի մի մաս՝ հատուկ կազմակերպված տարածքով (սենյակներ, հողամաս և այլն), նախադպրոցական տարիքի երեխաների զարգացման համար նախատեսված նյութերով, սարքավորումներով և պարագաներով՝ յուրաքանչյուր տարիքային փուլի առանձնահատկություններին համապատասխան: Միևնույն ժամանակ հաշվի առնելով նրանց առողջության պաշտպանությունն ու ամրապնդումը:

Զարգացնող միջավայրը պետք է հնարավորություն ընձեռի երեխաների (ներառյալ տարբեր տարիքի երեխաների) և մեծահասակների հաղորդակցման և համատեղ գործունեության, ինչպես նաև երեխաների շարժիչային գործունեության համար:

Ստանդարտում զարգացնող միջավայրը դիտվում է որպես պայմանների համակարգ, որն ապահովում է երեխայի գործունեության և նրա անհատականության լիարժեք զարգացումը. ներառում է տարբեր գործառական նշանակության կահավորանք, առարկաներ և նյութեր. թույլ է տալիս ուսուցչին լուծել կոնկրետ կրթական առաջադրանքներ՝ ներգրավելով երեխաներին սովորելու և հմտությունների ու կարողությունների յուրացման գործընթացում՝ ապահովելով առավելագույն հոգեբանական հարմարավետություն յուրաքանչյուր երեխայի համար:

Ըստ էության, մանկապարտեզում զարգացնող առարկայական միջավայրը պետք է լինի.

- հարուստ բովանդակությամբ (հազեցած ուսուցման և կրթության միջոցներով, համապատասխան նյութերով՝ տեխնիկական, սպորտային, խաղային սարքավորումներով և այլն).
- փոխակերպվող (փոխվում է կախված երեխաների կրթական իրավիճակից, հետաքրքրություններից և կարողություններից).
- բազմաֆունկցիոնալ (տարբեր առարկաների միջավայրի տարբեր բաղադրիչների օգտագործման մեջ, օրինակ, մանկական կահույք, գորգեր, փափուկ մոդուլներ, էկրաններ և այլն).
- փոփոխական (տարբեր տարածքների խմբում առկայություն, ինչպես նաև մի շարք նյութեր, խաղեր, խաղալիքներ և սարքավորումներ, որոնք ապահովում են երեխաների ազատ ընտրությունը).
- մատչելի (երեխաների համար ազատ կիրառություն խաղալիքներու, նյութերի, ձեռնարկների և այլն):

Առարկայական միջավայրը կազմակերպված է այնպես, որ յուրաքանչյուր երեխա կարողանա ազատորեն անել այն, ինչ սիրում է: Սարքավորումների տեղաբաշխումը սեկտորներում (զարգացման կենտրոններում) թույլ է տալիս երեխաներին միավորվել ընդհանուր հետաքրքրությունների ենթախմբերում՝ դիզայն, նկարչություն, ձեռքի աշխատանք, թատերական և խաղային գործունեություն, փորձարկումներ: Սարքավորումներում պարտադիր են ճանաչողական գործունեությունը ակտիվացնող նյութերը՝ ուսումնական խաղեր, տեխնիկական սարքեր և խաղալիքներ, մոդելներ, փորձարարական որոնման աշխատանքների իրեր: Պահանջվում են նյութեր, որոնք հաշվի են առնում տղաների և աղջիկների հետաքրքրությունները տարբեր գործունեության մեջ:

Կարևոր է, որ առարկայական միջավայրն ունենա բաց համակարգի բնույթ, որը կարող է հարմարեցնել, ձևավորել և զարգացնել:

Այս ամենին զուգահեռ կարևոր է նշել այն փաստը, որ մինչև 20-րդ դարի 9-ական թվականները էկոլոգիական կրթության համակարգում գերակայող էր մարդակենտրոն (էգոկենտրոն մոտեցումը որի համաձայն մարդը բնության տերն ու

տիրակալն է, հետևաբար կարող է վերափոխել և ծառայեցնել՝ բնության բարիքները սեփական կարիքները բավարարելու գործընթացում: Բնությունը, ընդհանրապես «Աշխարհը» մարդու համար է: Նշված տրամաբանությամբ բնությունը կարելի է բաժանել երկու մասի՝ օգտակար և վնասակար: Բացի այդ, կարևոր փաստ է նաև այն, որ երեխայի աշխարհճանաչումը սկսվում է բնաճանաչողությունից: Նախադպրոցականը հաճույքով ուսումնասիրում է իրեն շրջապատող կենդանիներին և բույսերը, փորձում հասկանալ նրանց կենսակերպի առանձնահատկությունները և էական տարբերությունները մարդկանցից: Էկոլոգիական դաստիարակությունը նախադպրոցականի անձնավորության ձևավորման կարևորագույն գործոն է:

Էկոլոգիական կրթությունը ավելի լայն հասկացություն է և իր մեջ ներառում է նաև էկոլոգիական ուսուցում՝ ուղղված էկոլոգիական համակարգի ձևավորման: Նախադպրոցական տարիքում էկոլոգիական ուսուցումն օրինաչափորեն ներառվում է էկոլոգիական դաստիարակության մեջ և օգտագործվում է հիմնականում էկոլոգիական դաստիարակության տարբերակը: Միննույն ժամանակ, նախադպրոցականի՝ էկոլոգիական դաստիարակության նպատակը ենթադրում է առաջին հերթին բնության հանդեպ էկոլոգիական դիրքորոշման և մշակույթի ձևավորում, որն ավելի շատ դաստիարակության գործընթաց է, քան ուսուցման: Էկոլոգիական դաստիարակության նպատակը՝ նախադպրոցականի էկոլոգիական գիտակցության և մտածելակերպի, ինչպես և բնության հանդեպ հոգատար և պատասխանատու վերաբերմունքի ձևավորումն է: Նշված երեք բաղադրիչների միավորմամբ ձևավորվում է երեխայի էկոլոգիական կուլտուրան (մշակույթը) կամ վարվելակերպը, որը նրա անձնային մշակույթի (կուլտուրայի) կարևորագույն բաղադրիչն է:

Էկոլոգիական դաստիարակության կարևորագույն մանկավարժական պայմաններն են՝ զարգացնող միջավայրի կազմակերպում, աշխատանքի պլանավորում և տեխնոլոգիաների առկայություն:

Մանկապարտեզում բնապահպանական թեմաներով պարապմունքներին երեխաները մասնակցում են մեծ ակտիվությամբ և մեծ հետաքրքրություն ցուցաբերում: Պատճառը մեկն է բնությունն անսպառ է և տախ է բազմազան վառ ու

հետաքրքիր գիտելիքներ, առաջացնում բուռն հետաքրքրություն աշխարհի ու կյանքի նկատմամբ: Նման պարապմունքների ընթացքում երեխան շփվում է կենդանի էակների, բույսերի հետ, ուսումնասիրում մոտիկից, կատարում հետևություններ, տեսնում արդյունքը: Դաստիարակները երեխաներին հաղորդում են մարդկության կողմից մշակված և նրանում վավերագրված աշխարհաճանաչության, աշխարհընկալման միջոցներն ու եղանակները: Բնապահպանական թեմաներով պարապմունքները դաստիարակներին լայն հնարավորություն են ընձեռում բնապահպանական գիտելիքներ, ունակություններ և հմտություններ հաղորդելու երեխաներին: Այս պարագան էլ ենթադրում է ուշադրության, մտածողության, կամային հասկանիշների և հոգեկան գործընթացների ձևավորում ու զարգացում:

Նախադպրոցականի էկոլոգիական կրթության իրականացման խնդրում կարևորվում է երեխայի օրգանիզմի անատոմիաֆիզիոլոգիական և հիգիենիկ առանձնահատկությունների դերը:

Երեխայի էկոլոգիական մտածելակերպի ձևավորման գործընթացը փոխկապակցված է մարդու էկոլոգիայի տեսության հետ: Բանն այն է, որ մարդը բնության մեջ զբաղեցնում է ուրույն տեղը, ունի շրջակա միջավայրի հետ փոխազդեցության տարբեր մակարդակներ: Դրանցից յուրաքանչյուրում մարդու և շրջապատող միջավայրի փոխազդեցությամբ ձևավորում է անհատին որպես անձ իր բոլոր արժեքներով: Այդ համակարգի մակարդակներն են՝ միկրոհամակարգը, մեզոհամակարգը, էկոհամակարգը և մակրոհամակարգը:

2. Զարգացնող առարկայական միջավայրի դերը նախադպրոցական տարիքի երեխաների բնության մասին գիտելիքների ձևավորման գործում

Բնապահպանական կրթության ժամանակակից մեթոդաբանության հիմնական նպատակներն ու խնդիրները ուղղված են նախադպրոցական տարիքի երեխաների էկոլոգիական մշակույթի սկզբնավորմանը, որը ներառում է գիտակից և ողջամիտ վերաբերմունք բնության և նրա առարկաների, այն պաշտպանող և ստեղծող մարդկանց նկատմամբ. հասկանալ կյանքի և առողջության արժեքը և նրանց կախվածությունը շրջակա միջավայրի վիճակից: Այսինքն՝ դա բնության աշխարհի հետ ստեղծագործորեն փոխազդելու սեփական հմտությունների գիտակցումն է:

Նախադպրոցական տարիքի երեխաների էկոլոգիական դաստիարակության մեթոդի առանձնահատուկ առանձնահատկությունն է երեխայի անմիջական շփումը բնության առարկաների հետ, «կենդանի» շփումը բնության և կենդանիների հետ, դիտումն ու նրանց խնամքի գործնական գործունեությունը և քննարկման ընթացքում տեսածի ըմբռնումը: Բնության անուղղակի իմացությունը (գրքերի, սլայդների, նկարների, գրույցների և այլն) երկրորդական նշանակություն ունի. դրա խնդիրն է ընդլայնել և լրացնել այն տպավորությունները, որոնք երեխան ստանում է բնության առարկաների հետ անմիջական շփումից: Այստեղից պարզ է դառնում այն դերը, որ բնապահպանական կրթության մեջ վերապահված է բնության գոտու ստեղծմանը. երեխայի կողքին պետք է լինեն հենց բնության առարկաները, որոնք գտնվում են նորմալ (էկոլոգիական տեսանկյունից) պայմաններում, այսինքն. պայմաններ, որոնք լիովին բավարարում են կենդանի օրգանիզմների կարիքները և էվոյուցիոն ձևով հաստատված պիտանիությունը, ինչը հստակորեն դրսևորվում է նրանց կառուցվածքի և գործունեության առանձնահատկություններով [5]:

Նախադպրոցական ուսումնական հաստատություններում բնապահպանական կրթության համակարգի ներդրման պայմաններից մեկը զարգացող առարկայական միջավայրի ճիշտ կազմակերպումն ու էկոլոգիան է, որը պետք է նպաստի ոչ միայն ճանաչողական, գեղագիտական և բարոյական զարգացմանը, այլև էկոլոգիապես գրագետ վարքագիծ ձևավորմանը բնության մեջ, անվտանգ ինչպես բնության, այնպես էլ երեխայի համար:

Էկո-զարգացող միջավայրը հասկացություն է, որը նշանակում է մանկապարտեզում հատուկ վայրեր, որտեղ բնական առարկաները որոշակիորեն խմբավորված են, և

որոնք կարող են օգտագործվել երեխաների բնապահպանական դաստիարակության մանկավարժական գործընթացում: Որպեսզի կրթական տարածքը հանդես գա որպես զարգացող կրթական միջավայր, իր բաղադրիչների փոխազդեցության ընթացքում այն պետք է ձեռք բերի որոշակի հատկություններ, ինչպիսիք են ճկունությունը, շարունակականությունը, փոփոխականությունը, ինտեգրումը, բացությունը:

Միննույն ժամանակ, շատ կարևոր է, որ մանկապարտեզի դաստիարակները և մյուս աշխատակիցները իմանան բնության յուրաքանչյուր օբյեկտի էկոլոգիական առանձնահատկությունները՝ նրա կարիքները որոշակի բնապահպանական գործոնների, պայմանների, որոնցում նա իրեն լավ է զգում և զարգանում:

Ցանկացած կենդանի և բույս կարող է լինել նախադպրոցական հաստատությունում, եթե բավարարում է հետևյալ պահանջները:

նրանք անվտանգ են երեխաների և մեծահասակների կյանքի և առողջության համար (անընդունելի են թունավոր և փշոտ բույսերը, ագրեսիվ և անկանխատեսելի կենդանիները իրենց վարքագծով): Բույսերի և կենդանիների լավ պահպանումը չպետք է շատ ժամանակ պահանջի:

Մանկապարտեզում բույսերն ու կենդանիները կարելի է դասավորել և խմբավորել տարբեր ձևերով՝ ստեղծելով հետաքրքիր «էկոլոգիական տարածքներ» մանկավարժական տարատեսակ աշխատանքի համար: «էկոլոգիական տարածքը» բնական օբյեկտներով զբաղեցված և որոշակի գործառական նպատակ ունեցող փոքր տարածք կամ առանձին սենյակ է:

Հնարավոր է վերազինել մանկապարտեզի բնության գոտին որպես գիտական (բնության) կենտրոն: Այս կենտրոնը ոչ միայն խմբի զարդարանք է, այլ նաև երեխաների ինքնազարգացման վայր: Այն կարելի է կազմակերպել հատուկ սարքավորված դարակի վրա կամ ձմեռային այգու տեսքով: Բույսերի հիմնական մասը գտնվում է այս կենտրոնում: Մի քանի բույսեր օգտագործվում են որպես ինտերիերի զարդարանք սենյակի տարբեր մասերում: Շատ լավ է, եթե ծաղկամանները նույն գույնի են: Ձկներով ակվարիումը բնության սենյակի

անփոխարինելի արքեսուարն է: Այն գտնվում է երեխաների համար տեսանելի վայրում:

Թռչնի վանդակը լավագույնս տեղադրվում է բույսերի կողքին գտնվող դարակում: Չպետք է մոռանալ ձկների և այլ կենդանիների պահպանման էսթետիկ և հիգիենիկ ասպեկտների մասին. հավելյալ պարագաներն ու ժամանակին մաքրումը կապահովեն այս տարածքի գրավչությունն ու անվտանգությունը:

Այսպես՝ մանկապարտեզի էկոլոգիալան բաժնի հիմնական բաղադրիչներն են.

1. Բույսեր, որոնք պահանջում են խնամքի տարբեր մեթոդներ՝ հաշվի առնելով երեխաների տարիքը:
2. Բույսերի խնամքի համար նախատեսված սարքավորումներ՝ զոգնոցներ, ջրցան տարաներ և այլն:

3. Եղանակի, բույսերի, կենդանիների վիճակի դիտարկումների օրացույց.
4. Բնագիտական բովանդակության գրականություն (ուսումնասիրված թեմաներով).
5. Ֆայլերի պահարաններ.

ա) բնության անկյունում առկա բույսեր (տեղեկատվական, ժամանցային բնույթի տեղեկատվություն, բանաստեղծություններ, հատվածներ գրական ստեղծագործություններից յուրաքանչյուր բույսի համար)։

6. Մեղանի տպագիր, բնապատմական բովանդակության դիդակտիկ խաղեր:

Այս կենտրոնում, եթե պայմանները թույլ են տալիս, փորձարկման նյութ է տեղադրվում՝ կշեռք, մանրադիտակ, զանգվածային հեղուկով տարաներ, պինդ

նյութեր, չափիչ գդալներ և անոթներ, գործառնական քարտեզներ, փորձերի անցկացման ալգորիթմներ, դիտողական քարտեզներ, ջրով խաղալու լողավազաններ, ավազ:

Այսպիսով, առարկայական զարգացնող միջավայրը որպես երեխաների բնապահպանական կրթության միջոց կազմակերպելիս դաստիարակները չպետք է մոռանան, որ առարկայական միջավայրը ծառայում է երեխայի շահերին և կարիքներին, հարստացնում է կոնկրետ գործունեության զարգացումը:

Եզրակացություն

Գիտության տեսանկյունից միջավայրը պայման է անհատի զարգացման և ինքնազարգացման համար. իսկ մանկավարժության մեջ միջավայրը երեխայի կյանքի պայմանն է, նրա սոցիալական փորձի յուրացումը, հիմնական արժեքների նկատմամբ վերաբերմունքի ձևավորումը, անհրաժեշտ անձնային որակների զարգացումը, երեխայի կարիքների բավարարումը:

Նախադպրոցական կրթության արդիականացման համատեքստում ցանկացած մանկավարժական անձնակազմի կարևորագույն խնդիրը նախադպրոցական կրթության հիմնական կրթական ծրագրի իրականացման առումով զարգացող առարկայական միջավայրի ձևավորումն է, որը նախադպրոցական երեխայի անհատականության ձևավորման արդյունավետ միջոց է և նրա գիտելիքների, սոցիալական փորձի առաջնային աղբյուրը:

Նախ և առաջ առարկայական զարգացնող միջավայրը պետք է ներառի անհրաժեշտ և բավարար իրեր և սարքավորումներ, այսինքն՝ հնարավորինս հազեցած լինի և ապահովի երեխաների գործունեության յուրաքանչյուր տեսակ: Միևնույն ժամանակ, բոլոր նյութերը պետք է ընտրվեն՝ հաշվի առնելով որոշակի խմբի երեխաների տարիքը և համապատասխանեն գործունեության յուրաքանչյուր տեսակի տարիքային առանձնահատկությունները:

Այս չափանիշների հետ կապված մանկավարժները և մասնագետները պետք է.

- տեղեկացված լինեն խաղային օբյեկտների որակի պահանջներից և կարողանան ընտրել զարգացման մեծ ներուժ ունեցող խաղեր, խաղալիքներ և սարքավորումներ.
- հստակ պատկերացում ունենան խմբի տարածական միջավայրի և մանկապարտեզի այլ տարածքների հազեցվածության աստիճանի մասին, կարողանան տեսնել թերությունները.

- լինեն մոտիվացված և կենտրոնացած միջավայրը ժամանակակից խաղային գործիքներով հագեցնելու վրա.

- կարողանան օգտագործել խաղային գործիքներ գիտելիքների տարբեր կրթական ոլորտներում կրթական, դաստիարակչական և զարգացնող առաջադրանքներ լուծելու համար.

Այս առումով հատկապես էկոլոգիական կրթությունը ավելի լայն հասկացություն է և իր մեջ ներառում է նաև էկոլոգիական ուսուցում՝ ուղղված էկոլոգիական համակարգի ձևավորմանն: Նախադպրոցական տարիքում էկոլոգիական ուսուցումն օրինաչափորեն ներառվում է էկոլոգիական դաստիարակության մեջ և օգտագործվում է հիմնականում էկոլոգիական դաստիարակության տարբերակը: Մինևույն ժամանակ, նախադպրոցականի՝ էկոլոգիական դաստիարակության նպատակը ենթադրում է առաջին հերթին բնության հանդեպ էկոլոգիական դիրքորոշման և մշակույթի ձևավորում, որն ավելի շատ դաստիարակության գործընթաց է, քան ուսուցման: Էկոլոգիական դաստիարակության նպատակը՝ նախադպրոցականի էկոլոգիական գիտակցության և մտածելակերպի, ինչպես և բնության հանդեպ հոգատար և պատասխանատու վերաբերմունքի ձևավորումն է: Նշված երեք բաղադրիչների միավորմամբ ձևավորվում է երեխայի էկոլոգիական կուլտուրան (մշակույթը) կամ վարվելակերպը, որը նրա անձնային մշակույթի (կուլտուրայի) կարևորագույն բաղադրիչն է:

1. Федеральный закон «Об образовании в Российской Федерации» от 29.12.2012 № 273-ФЗ
2. Письмо Министерства образования и науки РФ от 17.11.2011 № 03-877 «О реализации приказа Минобрнауки России от 20 июля 2011 г. № 2151»
3. Письмо Минобрнауки России от 15.03.2004 № 035146ин/1403 «О направлении Примерных требований к содержанию развивающей среды детей дошкольного возраста, воспитывающихся в семье»
4. Письмо Министерства образования и науки Российской Федерации от 17.11.2011 года № 03-877 «О реализации приказа Минобрнауки России от 20.07.2011 года №2151»
5. Абрамова, Н.А., Развивающая предметно-пространственная среда в условиях реализации ФГОС дошкольного образования // Научный поиск. - 2015. - № 3.5. - С. 20-22.
6. Боденко, Л.А. Педагогические условия общекультурного становления младшего школьника в образовательной среде [Текст] автореф.дне...канд.пед.наук: Л.А. Боденко; - М.: Исследовательский центр проблем качества подготовки специалистов, 2005. - 45 с.
7. Богданец, Т. Экологические знания - первое представление о мире // Дошкольное воспитание. - 2003. - № 12. - С. 36.
8. Загребина, Е. В. Создание эколого-развивающей среды на прогулочных площадках ДОУ // Справочник старшего воспитателя дошкольного учреждения. - 2012. - № 9. - С. 47-55.